

novoles

LETO XI.

ŠTEVILKA 1 ✓

Straža, 26. februarja 1973

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA LESNEGA KOMBINATA „N O V O L E S“ STRAŽA PRI NOVEM MESTU

Današnje glasilo, ki ga prejimate z zamudo, vas ima namen informirati s podatki o poslovanju na posameznih področjih dela, ki so za vas, upamo, še posebej zanimivi.

Preporod na vseh področjih družbeno političnega dela, ki ga je povzročilo odprto pismo predsednika ZKJ in predsedstva izvršnega biroja ZKJ, je opaziti tudi v našem podjetju. Ne moremo trditi, da smo bili do smernic v pismu ravnodušni in da se podobno nismo ravnali že pred tem, vendar pa vemo, da je to še en korak naprej k večjemu razvoju samoupravljanja tudi v našem podjetju.

S podatki, ki jih objavljamo danes, je posebna komisija že seznanila delavski svet podjetja na seji 22. decembra 1972. Žal nam je, da ne moremo objaviti podatkov za vse leto, kar je posledica nesodobne obdelave podatkov, obljubljam pa, da vas bomo v prihodnje seznanjali z njimi v vseh številkah našega glasila.

Delavski svet
Sekretariat OOK
IO sindikalne podružnice
Predsedstvo mladine

Delo organov samoupravljanja v podjetju

V letu 1972 so samoupravni organi v podjetju pokazali veliko aktivnost, saj so imeli kar 62 sej. Ob kritičnem pregledu delovanja so posamezni odbori, komisije in delavski svet ugotovili naslednje pomanjkljivosti v svojem delu:

Odbor za proizvodnjo in razvoj je imel 19 sej, kjer je razpravljal predvsem o investicijah podjetja in ugotavlja, da je zato posloval enostransko glede na zahteve, ki jih preden postavljata statut. Več bi moral razpravljati o proizvodnih načrtih, ki so podlaga za novo naložbo. Odbor mora večkrat odločati o posameznih investicijah, ne da bi imel celoten projekt za načrt investicij oziroma za razvoj posameznih obratov. Odbor je že do sedaj in bo tudi v bodoče zahteval, da bodo vsi predlogi, ki jih prejmemo v obravnavo, tehnično in ekonomsko dobro obdelani. V bodoče bo moral odbor še dosledneje vztrajati, da bodo sklepi res uresničeni. Odbor predlaga DS, da sproži zahtevo za revizijo njegovih pravic in pristojnosti v statutu.

Odbor za ekonomiko je imel 10 sej, kjer je reševal predvsem ekonomska vprašanja podjetja. Sproti se je odzival na spremembe v gospodarjenju podjetja in zahteval od služb v podjetju, da so ustrezno poslovale. Odbor je ugotovil, da je redno pošiljal občinski skupščini potrebna poročila o novih investicijah podjetja, da pa je ustrezna služba na občini temu posvetila premalo pozornosti, sicer bi se ne moglo zgoditi, da se odločamo mi in sosednja tovarna za investicije v isto proizvodnjo. Odbor je ugotovil, da je finančno stanje podjetja zadovoljivo.

Odbor za tržišče je imel le 7 sej, kjer je reševal vprašanja tržišča, na katerem nastopa podjetje. Med drugim je ugotovil, da je bila njegova aktivnost premajhna, predvsem zaradi premajhne povezanosti s službami in ostalimi odbori. Da bi bilo delo odbora v bodoče boljše, predlaga, da se ugotovi, ali so njegove zadolžitve po statutu v redu in ali se ne pokrivajo z zadolžitvami drugih odborov. Odbor poziva vse dejavnike podjetja, da se, če niso dovolj sodelovali z občinsko skupščino v bodoče bolj povezujemo.

Odbor za medsebojna razmerja je imel 14 sej, na katerih je obravnaval predvsem vprašanja s področja kadrovske politike. Ugotavlja, da je premalo storjenega na področju perspek-

tivnih načrtov za kadre. Temu je treba v bodoče posvetiti večjo pozornost.

Na področju izobraževanja in štipendiranja smo dosegli primerne uspehe, saj se zavedamo, da zaradi dislociranosti podjetja ni mogoče zagotoviti ustreznih strokovnih kadrov brez tega dela. Na področju stanovanjske izgradnje smo v primerjavi z bolj bogatimi delovnimi organizacijami naredili precej, še posebej ker smo uspeli zajeti tako lastna kot bančna sredstva in sredstva zaposlenih delavcev. Zanimiva je tudi ugotovitev, da v našem podjetju stanuje v družbenih stanovanjih več delavcev kot strokovnih kadrov, kar je eden od redkih primerov. Odbor je predlagal gradnjo nove ambulante, ki bo širšega družbenega pomena. Uspešno je organiziran tudi prevoz delavcev na delo. Odbor je reševal tudi socialno problematiko, ki pa je bila, žal, slabše obdelovana, ker ni ustreznega delavca, ki bi se stalno ukvarjal z njo.

Komisija za izrekanje ukrepov je imela 6 sej. Poslovala je po načelu „najprej vzgajati in šele nato spuščati z dela“, za kar je bila že pohvaljena na delavskem svetu.

Delavski svet podjetja je imel v letu 1972 6 sej, na katerih je razpravljal predvsem:

o načelih poslovne politike podjetja, trimesečnih, polletnih, in letnih planih podjetja, o uresničevanju načrtov in poslovnih uspehov v navedenih obdobjih, dajal je smerjenice odborom in službam v podjetju o tem, kako naj delajo, sklepal razne pogodbe za podjetje.

Ugotovljeno je bilo, da so seje delavskega sveta zelo redke, nanje pa prihaja preobsežen material, kar je lahko vzrok za bolj površno obdelavo. Zato je bil sprejet sklep, da bi bile seje

Osebnih dohodki v podjetju so bili izplačevani v skladu s samoupravnim sporazumom o

v bodoče sklicevane na enome-sečno obdobje.

Iz zapisnikov vseh svetov delovnih enot, ki so jih imeli v zvezi z naročilom o kritičnem pogledu na delo, je mogoče razbrati, da so na sejah obravnavali predvsem:

proizvodne plane svojih obratov, periodične obračune in let-

ne bilance, gibanje os. dohodkov na obratih, delovno disciplino, rentabilnost izdelkov, ki jih proizvajajo, ukrepov za stabilizacijo obratov.

Splošno mnenje je, naj bi v bodoče imeli obrati več vpliva na odločanje o sredstvih, ki jih ustvarjajo.

Osebnih dohodki

Tek. št.	št. grupa	delavcev	Povpr. OD I-IX/72	Izplačani OD najnižji	v avgustu najvišji
1.	410	9	1.091,60	1.206,50	1.658,22
2.	430	69	1.171,30	1.007,25	2.192,52
3.	450	104	1.243,00	899,53	1.868,40
4.	470	115	1.290,10	1.110,00	2.669,00
5.	495	133	1.395,60	993,20	2.258,25
6.	520	118	1.457,80	1.106,78	2.274,22
7.	545	93	1.521,80	1.062,84	2.434,88
8.	570	86	1.580,70	1.301,68	2.398,05
9.	595	90	1.672,60	1.194,42	2.858,99
10.	620	62	1.775,40	1.680,00	2.657,80
11.	645	44	1.984,15	1.374,80	3.369,34
12.	670	36	2.045,90	1.324,57	3.701,65
13.	695	38	2.159,30	1.546,56	3.288,27
14.	725	46	2.175,30	1.926,48	2.768,66
15.	755	32	2.418,50	1.920,96	3.283,64
16.	790	25	2.566,50	2.413,18	4.272,55
17.	825	23	2.639,30	2.281,26	3.657,62
18.	865	20	2.764,40	2.346,00	4.555,02
19.	910	17	2.786,70	2.511,60	3.620,80
20.	955	13	3.015,80	2.640,86	3.702,08
21.	1010	7	3.193,00	2.908,80	3.495,10
22.	1065	10	3.472,30	3.066,14	3.999,29
23.	1130	11	3.538,30	3.514,37	4.288,88
24.	1195	6	3.611,40	3.523,45	4.079,77
25.	1270	4	4.001,00	3.983,97	4.484,57
26.	1355	6	4.084,20	4.239,68	4.420,08
27.	1450	2	4.417,70	4.514,26	5.246,61
28.	1550	4	5.025,20	4.987,55	5.117,55
1223			1.752,70		

SAMOUPRAVNI SPORAZUM DOVOLJUJE 6.930,00 din osebnih dohodkov za glavnega direktorja, izplačano je bilo 6.155,85.

Iz tabele „izplačilo osebnih dohodkov v mesecu avgustu“ je mogoče ugotoviti razvrstitev vrednosti delovnih mest po grupah s tem, da sta določena najnižji in najvišji izplačani OD v grupi. V tabeli je upoštevano plačilo za redne ure, nadure, dodatek na stalnost, presežek norm in stimulacija. Zaradi tega je tudi opaziti, da včasih najvišji OD v nižjih grupah presegajo OD v višjih grupah.

višini osebnih dohodkov, katerega sopodpisnik je tudi naše podjetje. Razvoj osebnih

dohodkov je mogoče ugotoviti iz tabele OD po obratih, kot sledi:

PREGLED POVPREČNO IZPLAČANIH OD Od I. — IX/72

Mesec	Novoles	TDP	TSP	TPP	TVP	Ž.St.	Ž.Sot.	Uprava
Januar	1.418	1.271	1.444	1.396	1.218	1.606	1.346	2.022
Februar	1.406	1.242	1.452	1.372	1.224	1.585	1.325	1.983
Marec	1.532	1.385	1.417	1.501	1.350	1.720	1.435	2.160
April	1.571	1.389	1.532	1.558	1.365	1.733	1.512	2.222
Maj	1.630	1.381	1.610	1.615	1.424	1.762	1.540	2.272
Junij	1.639	1.483	1.622	1.621	1.427	1.805	1.624	2.292
Julij	1.679	1.551	1.681	1.646	1.453	1.832	1.615	2.327
Avgust	1.683	1.540	1.644	1.707	1.475	1.832	1.657	2.323
September	1.683	1.527	1.633	1.646	1.497	1.876	1.676	2.342

Jože Knez:**NOVOLES v letu 1972 in 1973**

Leto 1972, ki se je pred kratkim končalo, so spremljale tri značilnosti oziroma dosežki:

1. Gospodarjenje je bilo uspešnejše kot v prejšnjih letih, kar lahko pripišemo tako splošnim pogojem kot prizadevanju v samem podjetju. To dokazujejo naslednje številke v tisočih din za 11 mesecev leta:

	1971	1972	odst.
povečanje vrednosti prodaje	105.485	142.421	135,0
povečanje narod. dohodka	7.375	12.137	164,6

2. Odločilni delež k rezultatom je prispevala naša usmeritev na notranjo stabilizacijo. Po prejšnjih burnih letih investiranja in pokrivanja podražitev je bilo leta 1972 namenjeno izboljšanju notranje organizacije, izkoriščanju zmogljivosti in izpolnitvi denarnih skladov podjetja.

3. Tretji dosežek je to, da smo v grobih črtah zasnovali in izbrali ideje za nadaljnji gospodarski razvoj podjetja kot celote in za njegove posamezne dele (obrate). O podrobnostih tega načrtovanja bom pisal pozneje.

KAJ NAS ČAKA?

Ko tako stojimo na pragu novega leta, pričakujete od mene tudi njegovo oceno. Ker pa mnoge stvari v novem letu še niso znane, lahko danes orišem le najbolj grobe in splošne naloge ter pogoje, ki jih predvidevamo. Najprej moramo poudariti, da smo, enako kot vse drugo gospodarstvo, tudi v Novolesu vključeni v prizadevanje za ureditev gospodarstva in družbe v ciljih, ki jih je začrtala ZK v lanskem letu. V tej zvezi bom poskušal označiti naloge, še posebej pa, kako se te nanašajo na delovanje našega podjetja.

Te so:

1. Skrb za stabilizacijo gospodarstva in znotraj tega skrb Novolesa za uspešno gospodarjenje.

2. Izravnavanje socialnih razlikovanj s posebnim ozirom na politiko Novolesa.

3. Uveljavljanje ustavnih dopolnil.

4. Nadaljnji gospodarski razvoj podjetja in investicijski načrt za leto 1973.

PRVA SKRB: STABILIZACIJA

V načelu pomeni skrb za stabilizacijo potrebo, da vsako podjetje gospodari skrbneje, bolj racionalno in produktivno. Če pa že določamo mesto Novolesa ob tej zahtevi konkretnije, moram to nalogo deliti na dve, in sicer na oceno, kako se bo Novoles prilagodil novim predpisom izdanim z namenom urejanja nekaterih gospodarskih gibanj, in drugič na vprašanje, kako bodo novi pogoji

gospodarjenja ali spremenjene tržne razmere vplivale na bodočo ekonomiko Novolesa.

Ob prvem vprašanju lahko zagotovim, da omenjeni ukrepi ne bodo povzročili za Novoles neljubih posledic. Predvsem moramo računati z dvema likvidnostnima ukrepoma, in sicer z odpisom terjatev nad 90 dni in z zahtevo, da do leta 1975 pokrijemo zaloge z lastnimi obratnimi sredstvi. Terjatev nad 90 dni ima

Novoles za okoli 2,5 milijona in mora tako odpisati 300 tisoč novih dinarjev. Glede na pokrivanje zalog pa je stanje naslednje:

imamo vseh zalog, razen zalog za izvoz 30,8 milijonov, finančno pokrite z lastnimi sredstvi ali dolgor. kred. 21,3 milij., potrebno še pokriti do 1. 1975 9,6 milij., od tega iz bilance 1. 1972. 2,4 milij.

Pomembnejše od problemov likvidnosti Novolesa pa je vprašanje, kako bomo gospodarili naprej, saj bo prineslo uveljavljanje stabilizacije in drugih gospodarskih ukrepov mnogo sprememb na trgu in v pogojih gospodarjenja. Kot sem že omenil, je trenutno stanje še megleno in lahko zato le predpostavljamo, kje in kaj se lahko spremeni. Pri tem je potrebno imeti skoraj gotovo pred očmi naslednje verjetnosti:

a) Verjetno je, da bo tržišče negotovo tako glede surovin, kar že čutimo, kot tudi glede prodaje naših izdelkov, kar lahko zanesljivo pričakujemo,

b) Nepregledno je tudi stanje cen. Najavljene imamo nekatere po-

membne podražitve kot: les za 25 %, iverice 18 %, laki 22 %, karton 12 % in okovje 12 %. Nekatere od teh podražitev že veljajo. Ob tem pa še ni znano, kaj bo s cenami naših izdelkov. Sporazum za žagan les, plošče in zaboje čaka na odobritev na Uradu za cene, medtem ko sporazuma za cene pohištva še ni.

c) V letu 1973 nas pričakuje še neka pomembna past. V preteklosti smo slične gospodarske težave, kot se nam obetajo, prebrodili s povečanjem proizvodnje. V letu 1973 je taka možnost manjša, saj nas na žagah in v tovarni plošč zadržuje surovina, drugod večja izčrpanost kapacitet, lahko pa bo zadrževal porast proizvodnje tudi trg, če bo konjunktura manjša.

Porast proizvodnje bo torej v letu 1973 skromnejši kot v nekaterih prejšnjih letih, kar lahko razberemo iz naslednjih števil v milijonih din po tekočih cenah:

	1969	1970	1971	1972	1973
v milij. din	61	100	132	165	195
v veriž. indexu		164,1	132	125	118

Zaradi tega povečanje proizvodnje leta 1973 ne bo moglo tako odločilno vplivati na dinamiko podjetja kot preje. Zato bo potrebno z mnogo večjo skrbjo zasledovati in razvijati ostale elemente, ki lahko povečujejo našo ekonomiko, to pa so:

- 1 -- zmanjšanje porabe materiala
- 2 -- povečanje storilnosti dela.

KAJ SMO ZANEMARJALI?

Materialni stroški pomenijo v strukturi cene Novolesa 55 %. To je daleč največji delež. Vsak preračunani odstotek v izkoriščanjih, v cenejših konstrukcijah ali v manjših izdatkih lahko močno vpliva na ekonomiko podjetja. Moram povedati, da tej nalogi, ki zahteva mnogo zbranega in upornega dela, v preteklosti nismo posvečali potrebne pozornosti, saj so bili učinki doseženi s povečano proizvodnjo ali nižjo ceno hitreje in lažje. Če pa je sedaj možnost za slične uspehe manjša, nas mora to usmerjati k iskanju rezerv znotraj gospodarskih možnosti. Akcija v tej smeri nam nakazuje naslednje naloge in možnosti:

1. Za uspešnejše posege v stroške je prvi pogoj boljši pregled nad njihovim nastajanjem. Smo na poti, da ta pregled izboljšamo, saj mora v letu 1973 steči celotno zajemanje materialnih stroškov prek elektronskega računskega centra.

2. Pomembne podatke o usodi materiala, kot tudi že pritisk k var-

čevanju, bi nam morala dati tehnična kontrola proizvodnje. Danes je še zelo skromno razvita.

3. Seveda tudi najboljše podatki ne zadoščajo, če ne služijo razmišljanju in ukrepanju, kako doseči najpametnejšo uporabo. To pa je zopet naloga strokovnih služb od razvoja do proizvodnje operative. Ta naloga mora imeti v letu 1973 prednostno mesto.

(Nadaljevanje na 4. in 5. strani)

NOVOLES v letu 1972 in 1973

NADALJEVANJE

STORILNOST MORA RASTI

Drugo pomembno področje, kjer je bilo naše prizadevanje tudi premajhno, je storilnost. Podatki kažejo, da je bila naša rast storilnosti skoraj vedno vezana na investicije, to je na nove stroje. Ko je naš investicijski zagon pojenjal, je pojenjala tudi rast storilnosti, kar se vidi iz podatkov o rasti oziroma o zastoju storilnosti v letu 1972. Če primerjamo storilnost po mesecih leta 1972 in v letu 1971, dobimo naslednjo zanimivo in poučno primerjavo:

mesec	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
%	122	118	117	113	112	109	110	108	107	107

Lestvica zelo nazorno opozarja na stagnacijo, ki je dobila odraz v zastoji rasti osebnih dohodkov, saj so naši osebni dohodki, prek sistema cen po enoti proizvodov, neposredno povezani z rastjo storilnosti. Ker pa bo ta povezava letos še bolj očitna, je torej bodočnost osebnih dohodkov v letu 1973 tesno povezana z vprašanjem, kako bomo uspeli povečati storilnost. Pri možnih ukrepih nam ni potrebno odkrivati nove znanosti, ker je strokovni pristop k temu problemu poznan in ga lahko v glavnih točkah skiciramo takole:

1. Izboljšati moramo operativno planiranje v podjetju, kar lahko zagotovi zmanjšanje mrtvih časov zaradi pomanjkanja materiala, izpada strojev ali neracionalnega razporeda delavcev.

2. Razviti dalje študij dela kot osnovo za racionalno urejanje delovnih mest.

3. Dati večji poudarek izobraževanju delavcev na delovnem mestu.

4. Izboljšati odnos do izpopolnjevanja delovnih nalog na vseh ravneh, posebno pa v strokovnih ekipah, ki skrbje za učinkovitost proizvodnje in poslovanja.

5. Izboljševati delovno vzdušje in s tem delovno pripravljenost ljudi.

6. Dati tem nalogam skrbnega gospodarjenja potrebno politično podporo, ki izvira iz sklepov ZKJ.

NE MIMO PROBLEMOV LJUDI

Drug pomemben sklop vprašanj, ki ga s potrebno težo rešujemo z dnji čas, je položaj delovnega človeka in dejstva, da je v preteklosti prišlo do pretiranih socialnih razlikovanj. V prizadevanju za zmanjšanje socialnih razlikovanj se tudi za Novoles zastavlja vprašanje, kakšna naj bo politika osebnih dohodkov in stanovanjske izgradnje v podjetju, kar našim ljudem določa njihov socialni položaj. Ker je ta položaj opisan v poročilu posebne komisije, se bom jaz omejil le na nekaj podatkov in nanizal nekaj odprtih problemov.

Naša politika osebnih dohodkov v preteklosti je temeljila na težnji, da se izravnamo z republiškim povprečjem. To se nam je tudi posrečilo. Gibanje osebnih dohodkov v zadnjih 4 letih je bilo:

	1969	1970	1971	1972
Lesna industrija SRS	1007	1208	1422	1634
Novoles	977	1164	1338	1645

Omenil sem že preje, da je bil prispevek storilnosti neznaten, da bi se približali.

Znotraj gibanja povečanih osebnih dohodkov smo že v prejšnjih letih izravnavali razpore tako, da so vse naše revizije težile k povečanju nižjih skupin. Zato so se razponi manjšali takole:

	1970	1971	1972	XII/72
grupa 410	910	965	1212	1348
grupa 1550	4415	4510	5160	5216
razpon	4,85	4,67	4,26	3,90

Seveda so še znotraj tega razpona številna vprašanja: o nekaterih smo že govorili, druga še čakajo rešitve. Naša notranja delitev osebnih dohodkov sloni na analitski oceni delovnih mest. Izdelali smo jo pred tremi leti in smatramo, da je precej kvalitetna in strokovna. Nadalje se osebni dohodki oblikujejo še v odvisnosti od doseganja norm in od doseganja proizvodnje za ves obrat. Ker vsi ti trije elementi opredeljujejo možnost realnih osebnih zaslužkov delavcev, je prav, da ponovno ocenimo ves instrumentarij naše delitve. Zato predlagam:

1. da ocenimo primernost sedanje analitske ocene z vidika nove socialne politike;

2. da uveljavimo za dela v režiji osebne ocene, ki naj nadomestijo že dalj časa sporno vprašanje prenašanja povprečnega doseganja norm na delavca v režiji;

3. ugotoviti moramo, ali lahko sedanji sistem cen po enoti proizvodov uporabimo tudi pozneje, ko bo samostojnost TOZD večja;

4. revidirati moramo sistem stimulacij in ga uskladiti z novimi potrebami ter izkušnjami.

Ker našete naloge zaradi svoje strokovne vsebine zahtevajo daljši čas za proučevanje, predlagam, da takoj-spričo podražitve življenjskih stroškov-sprejmemo naslednje sklepe:

1 — Vsem zaposlenim naj se, vključno z decembrom, poveča osebni dohodek za 100,00 din.

2 — Za konec decembra naj se izplača drugi obrok nadomestila za dopuste v višini 300,00 din po delavcu.

PREDNOST DRUŽBENI GRADNJI

Naslednji večji problem in manj zadovoljiv podatek je o stanovanj-

skih pogojih delavcev v Novolesu. Od leta 1965 do 1972 so bile vlozene v stanovanja naslednje vsote: v družbena stanovanja 3.254.863 N dir. v zasebna 3.316.622 N din skupaj 6.571.485 N din

Znesek ni majhen — ni pa tudi velik. Ni velik, če vemo, da je Novoles zaposlil v tem času 700 novih delavcev in da smo danes kolektiv s 1600 delavci, od katerih mnogi nimajo rešenih stanovanjskih pogojev. V preteklosti je reševanje stanovanjskih vprašanj oteževala posebna potreba, da za povečano in modernizirano proizvodnjo zaposlimo večje število novih strokovnjakov. Vsem tem pa smo morali zagotoviti

stanovanja. Ne glede na to nujnost je podjetje vendar poskušalo v okviru skromnih sredstev in možnosti reševati oba problema, to je strokovni in socialni. Od vseh družbenih stanovanj, ki jih ima Novoles v lasti, zasedajo 31 stanovanj strokovnjaki in 49 stanovanj delavci iz proizvodnje. Od kreditov za stanovanja pa je bila dodeljena pomoč 55 delavcem v proizvodnji in 44 delavcem v strokovnih službah.

V bodoče mora Novoles temu vprašanju posvetiti večjo pozornost in večja sredstva. Naše planiranje izhaja iz ocene, da imamo okoli 200 delavcev — družin, ki so neprimerno nastanjeni, to pa pomeni, da pride na stanovanca manj kot 10 m² stanovanja. V tem številu so tudi samci.

V prvi orientaciji našega stanovanjskega programa računamo, da bi morali in lahko zastavili v naslednjih petih letih naslednjo stanovanjsko izgradnjo:

- a) 30 stanovanj za samce
- b) 70 zasebnih stanovanj
- c) 80 družbenih stanovanj.

Tak program zahteva na osnovi letošnjih cen okoli 20.000.000 dinarjev. Računamo, da bi ta sredstva lahko dobili iz sledečih virov:

a) iz 6 % stanovanjskega prispevka Novolesa 11.600.000,00 din

b) iz drugih sredstev (banke in solidar. skladi) 9.400.000,00 din

Velikost problema je razvidna iz podatka, da bo Novoles lahko vložil skoraj enkrat več kot preje iz svojih sredstev v nekoliko krajšem obdobju. Kljub temu pa potrebujemo še

nekaj manj kot polovico dodatnih sredstev iz tujih virov. Zato je tak predlog, ki sicer rešuje le nujne potrebe stanovanjske graditve, samo izhodišče za nadaljnje načrtovanje. Potrebno je:

1. da z letom 1973. povečamo prispevek v stanovanjski sklad od 4 na 6 %

2. da z občino in bankami poiščemo še dopolnilne vire.

TOZD — KAKO?

Tretje poglavje, o katerem imam namen spregovoriti na prehodu v novo leto, je vprašanje uveljavljanja ustavnih dopolnil v organizacijo podjetja. Mislim, da v tej nalogi kasnimo. Doslej smo opravili posvete delovnega kolektiva, ki so pokazali:

1 — da so delavci s tem vprašanjem slabo seznanjeni,

2 — da je želja zadržati v podjetju tiste notranje solidarnostne odnose, ki so se že dosedaj uspešno uveljavljali.

3 — da je potrebno samoupravljanje graditi od spodaj navzgor tako, da je volja celote in osnove stalno prisotna.

KAJ SNUJEMO ZA PRIHODNOST?

Pri oblikovanju naše organizacije so nas zadržali tudi začetni pogovori z Gozdnim gospodarstvom o pogojih za združitev obeh lesnih organizacij. Prav v zadnjem času je bilo ugotovljeno, da za združitev še niso ustvarjeni vsi pogoji in da bo potrebno še mnogo medsebojnega spoznavanja, preden bi lahko tako misel uresničili.

Zato se moramo pomeniti v samem Novolesu in znova začeti z ugotovitvami, kaj mu ustreza. V tem okolju je ostalo nerešeno le vprašanje, kje naj bodo bodoče TOZD — ali so to sedanji sektorji ali sedanji obrati. Ker teh vprašanj ne smemo predolgo odlagati, je komisija za pripravo statuta določila naslednje datume:

a) da se je potrebno v februarju odločiti o številu in mestu TOZD,

b) da se do 15. aprila izdela osnutek samoupravnega sporazuma,

c) da do konca polletja opravimo statutarne in organizacijske spremembe.

Četrto in zadnje vprašanje, o katerem bom poročal v tem pregledu, je vprašanje našega nadaljnjega razvoja, kaj menimo za leto 1973 in kako smo zagotovili za ta namen potrebna sredstva.

Že uvodoma sem omenil, da smo lani prišli do nekaterih izhodišč za naše načrtovanje. Osnovni koncept tega razvoja je:

Pregled porabe sredstev za stanovanjsko gradnjo za obdobje 1966 - 1972

Za nakup stanovanj in za kreditiranje stanovanjske izgradnje so bila v „Novolesu“ porabljena sredstva:

	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
Nakup st.	89.000	205.000	274.000	95.000	691.000	729.000	—
Kredit	100.000	180.000	120.000	188.000	213.500	300.000	280.000

Z nakupom, izpraznitvami in preseljevanjem smo v istem obdobju omogočili 31 našim delavcem, da so prišli v boljša stanovanja.

To so:

Pavlič Ana, Trampuš Emil, Meleh Ivan, Žnidaršič Andrej, Čavševič Ismet, Rižnar Matilda,

Bajt Andrej, Peperko Ivan, Pečar Mirko, Eržen Tina, Vonič Vera, Šenica Marica, Šnidaršič Jadran, Blažič Miha, Hegediš Mikloš, Andoljšek Stane, Krpina Rade, Došler Branko, Bajuk Janez, Furlan Jakob, Srebernjak Marinka, Koncilja Anton, Juran Anton, Debeljak Marija,

Malkovič Milica, Rebernik Drago, Cujnik Peter, Jarc Ana, Rolih Jože, Marn Janez, Medle Slavko.

Še več kot stanovanj je prejelo naših delavcev kredite. Po višini so jih prejeli takole:

Do 10.000 N din

Barborič Slavko, Berkopec Jelko, Bradač Jože, Bradač Marija, Colarič Franc, Dular Jože, Fiftolt Vera, Hrovat Hedvika, Jakše Alojz, Furlan Majda, Kočman Jože, Kregar Slavko, Kuhar Marjan, Marolt Lojzka, Madžarevič M., Medle Jožefa, Mojstrovic D., Mežnaršič I., Pečjak Jože, Pirc Tončka, Rozman Alojz, Šali Erno, Šenica Polde, Šenica Jože, Šenica Valči, Špelko Pavla, Šporar Olga, Štok Jože, Šuštaršič Peter, Virant Anton, Vovko Franc, Zupančič Fani, Škufca Anton, Zoran Jože, Gnidovec Jože, Nahtigal Ida, Zupančič Cveto, Pavlič Vili, Beg Jože, Gruden Igor, Peterlin Anton, Košir Nataša, Ivančič Karolina, Turk Janez, Koncilja Karol, Nose Vera, Žagar Stane, Avguštin Janez, Lemovec Franc, Mlinarič Milan, Lavrič Franc, Trunkelj Ivan, Tolar Cvetka, Vidmajer Alojz, Blažič Miha

20.001 – 30.000 N din

Lukan Viktor, Mrvar Štefka, Okroglič M., Šenica Anica, Šobar Stane, Bevc Adolf, Kocjančič A., Rebselj Jože, Gorenčič A.

od 30.001 – 60.000 N din

Zoretič Jože, Šuln Stane, Redek Franc, Grandovec Tone, Bezeg Jože, Drenik Peter, Japelj Boštjan, Sotler Anton, Goleš Janko.

NOVOLES v...

(Nadaljevanje s 4. strani)

1 – Novoles naj se postopno preuredi od izrazito delovne-intenzivne organizacije v proizvodno, ki zahteva manj dela in daje večje gospodarske učinke:

2 – sedanja proizvodnja naj se racionalizira in mehanizira tako, da bo prišla tehnološko v vodilni razred te vrste proizvodnje.

Seveda lahko taka načela, ki zvene zelo enostavno, ostanejo samo na papirju, če niso podkrepjena z ustreznimi programi in sredstvi. Zasnovo programov imamo in smo jo že predložili delavskemu svetu, obvestili pa smo tudi kolektive na obratnih

sestankih. Vnaprej pa moramo te naše ideje in načrte zagotoviti z naslednjim delom:

1. Pospešeno moramo realizirati investicijski načrt za leto 1973.

2. Določiti je potrebno za projekte v naslednjih letih.

3. Za naslednjo etapo razvoja je potrebno izdelati vse strokovne priprave (načrte in tehnološke rešitve).

Še nekaj besed o vprašanju, kako so zagotovljena sredstva za investicije v letu 1973. Dajem pregled po objektih in v tisočih novih din:

	Potrebna sredstva	Kredit	Lastna sredstva
skupaj	44.790	28.720	16.070

Investicije za leto 1973 so zagotovljene iz kreditov in lastnih sredstev tako, da razen amortizacije ne angažiramo novo pri-

čakovanih sredstev iz leta 1973. Opozoriti pa moram, da predloženi investicijski načrt ni enostaven in ga ne smemo podcenjevati.

Od 10.001 – 20.000 N din

Bukovec Franc, Čulina Šime, Derganc Polde, Hren Štefka, Klobučar Jože, Kulovec Ivan, Lukan Marina, Pirc Bojan, Plut Lidija, Košak Joža, Selak Anton, Smrke Vera, Šenica Stane, Vidmar Franc, Zelnik Berta, Počrvina Ivan, Račević Marta, Sitar Jelo, Hrovat Marija, Colnar Milan, Blažič Olga, Plut Malči, Vidmar Slavko, Petruna Ana

*Dobro obveščanje - pogost
na dobro samopromaganje!*

Kilometriner

Vprašanje višine kilometrin, dnevnic in potnih stroškov ureja pravilnik o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki temelji na samoupravnem sporazumu, takole:

Višina dnevnice je 80 din, če delavec prebije na poti najmanj 12 ur; če je potovanje krajše od 12 in daljše od 6 ur, pripada 40 din dnevnic.

Nočnina pripada delavcu v višini 40 din, če nima računa, ali v višini priloženega računa.

Inozemska potovanja se obračunavajo po kategorijah, ki so določene z zveznimi predpisi.

Iz priložene analize je mogoče ugotoviti, da so se navedeni stroški v nasprotju z vrednostjo celokupnega prodanega blaga v letih 1970, 1971 in 1972 zmanjševali absolutno in relativno.

V našem podjetju so ti stroški plansko razdeljeni na sektorje in obrate tako, da jih lahko redno zasledujemo in sproti odklanjamo morebitno previsoko porabo v posameznem sektorju ali obratu.

Vsa porabljena sredstva so razvidna iz priloženih tabel.

in dnevnic

	1970		1971		I – IX 1972	
	Vrednost	promile	Vrednost	promile	Vrednost	promile
Vrednost celotne prodaje	86.144.170		117.936.615		111.809.011	
Dnevnic	252.839	3,0	290.500	2,5	200.806	1,8
Kilometriner	356.870	4,1	375.953	3,2	269.124	2,4

KILOMETRINA

	Normativ I-IX/72	Dejanska I-IX/72
Komercialni sektor	51.840	53.256
Splošni sektor	14.580	12.119
Finančni sektor	12.150	10.308
Planski sektor	6.480	6.377
Direktor	16.200	11.369
Finalni sektor	34.020	32.763
– TDP	3.240	6.127
– TSP	6.480	8.772
– TPP	12.150	15.824
Primarni sektor	24.300	27.464
– TVP	3.240	5.557
– Ž. Straža	2.025	248
– Ž. Soteska	2.430	2.524
Tehnični sektor	17.820	20.244
Energetika	4.860	2.737
Servisna dejavnost	3.645	7.892
Zunanji	2.025	4.454
SKUPAJ	217.485	228.035

DNEVNICE IN NOČNINE

	Normativ I-IX/72	Dejansko I-IX/72
Komercialni sektor	28.350	26.498
Splošni sektor	11.700	5.480
Finančni sektor	11.700	6.852
Planski sektor	9.000	9.263
Direktor	9.000	5.320
Finalni sektor	22.500	24.563
– TDP	10.800	5.853
– TSP	9.360	17.219
– TPP	5.040	6.682
Primarni sektor	11.700	9.865
– TVP	4.320	2.720
– Ž. Straža	2.160	9.603
– Ž. Soteska	2.160	–
Tehnični sektor	13.500	11.390
Energetika	5.040	1.800
Servisna dejavnost	18.720	20.813
Zunanji	56.250	20.605
SKUPAJ	231.300	184.526

V nadaljevanju prikazujemo povprečna mesečna izplačila kilometrin in povprečno število kilometrov za 9-mesečno obdobje tistih, ki so skupno prejeli vsaj 200.000 S din.

KILOMETRINE – POIMENSKO

Zap. št.	Priimek in ime	delovno mesto	povpr. din mesečno	povprečno km mesečno
1.	Šuštar Miha	direktor prodaje	1.761,10	1.957
2.	Pavlič Vili	vodja prod. lesa	1.277,23	1.419
3.	Tavčar Janez	komerc. za hlodov.	1.264,45	1.405
4.	Knez Jože	glavni direktor	1.263,20	1.403
5.	Japelj Boštjan	komerc. za hlodov.	984,90	1.094
6.	Gruden Igor	komerc. v nabavi	835,28	928
7.	Peterlin Zvone	komerc. v nabavi	695,20	727
8.	Stanič Vinko	komerc. v nabavi	690,21	767
9.	Vidmar Alojz	komerc. v prodaji	614,90	683
10.	Somrak Niko	komerc. v prodaji	593,24	659
11.	Hacin Zvone	komerc. v prodaji	521,72	635
12.	Andolšek Stane	strojni tehnolog	509,37	566
13.	Pureber Franc	devizni knjigovodja	505,84	562
14.	Vidmar Franc	mizar reklamacij	505,30	561
15.	Pečar Mirko	dir. fin. sektor.	502,04	558
16.	Jevšček Miloš	vodja nabave	485,30	539
17.	Zoretič Jože	ref. v nabavi	482,60	536
18.	Lamovšek Anton	vzorčni mizar	409,77	455
19.	Blažič Miha	vodja v prod. poh.	384,67	427
20.	Goleš Janko	dir. splošnega sekt.	367,50	408
21.	Grandovec Tone	razvojni oddelk	325,40	362
22.	Martinčič Andrej	raziskovalec v razvojni službi	315,11	350
23.	Šuln Stane	dir. fin. sekt.	300,60	334
24.	Tavčar Edo	dir. prim. sekt.	289,80	322
25.	Špelko Anton	varnostni referent	280,60	312
26.	Martinčič Peter	vodja energ. odd.	259,40	288
27.	Aš Miran	referent v prod.	246,80	274
28.	Šobar Stane	obrat. žage.	234,00	260
29.	Furlan Majda	komercialist v prod.	222,68	247

V nadaljevanju prikazujemo povprečna mesečna izplačila dnevnic za 9-mesečno obdobje tistih, ki so prejeli skupno saj 2.000 din.

DNEVNICE – POIMENSKO

Zap. št.	Priimek in ime	delovno mesto	povprečno dnevnic mes.
1.	Škarja Stane	šofer kombija	1.054,67
2.	Zoretič Jože	ref. v nabavi	1.017,63
3.	Knez Jože	gl. direktor	591,11
4.	Šuštar Miha	dir. prod.	492,38
5.	Kužnik Jože	šofer kamiona	486,11
6.	Sajevac Albin	kurjač	474,22
7.	Žurga Domine	kompresorist	474,22
8.	Erpe Anton	kompresorist	471,11
9.	Tavčar Janez	komerc. za hlodov.	451,84
10.	Pavlič Vili	vodja prod. lesa	415,49
11.	Sedaj Vlado	programer	393,38
12.	Stanič Vinko	komerc. v nabavi	382,22
13.	Japelj Boštjan	komerc. za hlodov.	373,70
14.	Hacin Zvone	komerc. v prodaji	343,76
15.	Prole Mileva	trgovski potnik	342,22
16.	Rozman Jože	brusač	337,78
17.	Šuln Stane	dir. fin. sekt.	316,29
18.	Artač Janez	referent za zavarov.	306,89
19.	Lamovšek Anton	mizar vzorčnik	288,89
20.	Bajuk Janez	vodja rač. centra	280,58
21.	Vidmar Alojz	komerc. v prodaji	280,00
22.	Živkovič Vladimir	zdravnik	265,56
23.	Blažič Miha	vodja prod. poh.	273,44
24.	Gorše Vinko		257,78
25.	Nose Franc	izmenovodja	257,48
26.	Peterlin Anton	ref. v nabavi	257,78
27.	Trlep Stane	krpalec vez. plošč	257,78
28.	Vidmar Ivan	izmenovodja	257,78
29.	Murn Valentin		253,33
30.	Lukšič Anton	strojnik	248,89
31.	Somrak Niko	komerc. v prod.	243,91

INOZEMSKÉ DNEVNICE
IN NOČNINE

Inozemska potovanja so še posebej odobrena na posameznih odborih po predhodnem načrtu kolegija direktorja.

V nadaljevanju podajamo spisec koristnikov inozemskih dnevnic in nočnin od 1500 din naprej za devet mesecev:

Podjetje skupaj

	Normativ I-IX/72	Dejansko I-IX/72
Knez Jože	11.861,00	
Šuštar Miha	9.062,90	
Tavčar Edo	7.459,30	
Jevšček Miloš	7.137,60	
Novak Zmago	6.485,05	
Pavlič Vili	6.230,30	
Žnidaršič Andrej	4.693,85	
Bajt Andrej	4.180,40	
Račević Marta	3.403,10	
Špelko Anton	3.183,85	
Blažič Miha	3.239,00	
Medle Alojz	3.153,00	
Došler Branko	3.100,95	
Grandovec Tone	3.127,30	
Penca Stane	2.831,75	
Pečar Mirko	2.809,80	
Štavadhar Stane	2.510,40	
Bajuk Janez	1.976,40	
Šuln Stane	1.618,00	
Peperko Ivan	1.592,20	
Vidmar Slavko	1.569,00	
Cujnik Peter	1.584,00	
Hacin Zvone	1.569,00	

Reprezentančni stroški

Reprezentančni stroški so se v Novolesu glede na vrednost prodaje v zadnjih letih zmanjševali absolutno in relativno, kar je razvidno iz tabele, izračunane na tisočinke točno.

Vsi reprezentančni stroški so z načrtom odrejeni po sektorjih in obratih. V preteklih devetih mesecih pa je bilo izkoriščene reprezentance po sektorjih in obratih v odnosu na plan, kot sledi iz tabele:

	1970 Vred.	prom.	1971 Vred.	prom.	I-IX/1972 Vred.	prom.
Vrednost prodaje	86.144,170		117.936,615		111.809,011	
Reprezentanca	165.918	1,9	140.511	1,2	80.489	0,7

	Normativ I-IX/72	Dejansko I-IX/72
Komercialni sektor	12.780	13.243
Splošni sektor	6.300	5.913
Finančni sektor	7.560	10.316
Planski sektor	3.600	1.299
Direktor	13.500	7.350
Finalni sektor	9.900	12.369
TDP	900	—
TSP	900	—
Primarni sektor	7.560	10.999
— TVP	900	613
— Ž. Straža	675	628
— Ž. Soteska	675	813
Tehnični sektor	9.900	5.204
Energetika	675	1.031
Servisna dejavnost	675	174
Zunanji		
Ostalo (Ic, CZ, Kosila)	9.000	10.537
SKUPAJ	86.400	80.489

Stroški reklame

Naše podjetje je v zadnjih petih letih napravilo precejšen korak v finalizaciji svojih proizvodov. V sklopu kombinata imamo tri obrate za proizvodnjo pohištva, ki je zastopano v celotni proizvodnji z več kot polovično udeležbo. Ta proizvodnja zahteva popolnoma drugačen nastop na tržišču, saj so njeni proizvodi namenjeni neposrednemu potrošniku, ki pa se danes odloča za na-

kup predvsem na podlagi tega, kako mu uspemo predočiti vrednost, uporabnost in koristnost izdelkov. Ta učinek lahko dosežemo z reklamo in razstavami. Reklamni stroški so se glede na celotno prodajo izdelkov (glede na leto 1971) v letu 1972 zmanjševali, čeprav bi pričakovali, da bodo rasli. Kljub temu se je vrednost prodaje povečala. Ta odstopanja lahko razvidimo iz priložene tabele:

	1970 Vred.	prom.	1971 Vred.	prom.	I-IX/1972 Vred.	prom.
Vrednost prodaje	86.144,170		117.936,615		111.809,011	
Reklama in sejmi	343.492	4,0	899.786	7,6	446.077	3,9

Reči pa je treba, da so bili ti stroški zelo skromni glede na stroške v enakih podjetjih, saj doslej nismo imeli nobenih težav s prodajo naših izdelkov. Če bomo v prihodnje nalteli na te težave, bomo morali nujno povečati reklamne akcije in s tem tudi reklamne stroške.

Stroški, ki so navedeni v tabeli, so nastali kot posledica razstav na zagrebškem jesenskem in spomladanskem velesejmu in beograjskem salonu pohištva. Poleg tega smo se posluževali reklamnih oglasov v časopisih in revijah, ki imajo visoko naklado.

Pogodbe o delu

Za izvajanje del, za katera trenutno ni mogoče dobiti stalnih sodelavcev, ali pa so to le občasna dela, se je podjetje posluževalo pogodb o delu z domačimi in tujimi sodelavci. Po vrednostih prvih desetih pogodbениh izplačil je imelo podjetje sledeče sodelavce: Šerbec Anton, upokojenec, Novo mesto 42.193, Peter-

nel Drago, upokojenec, 38.771, Dragović Jurc, upokojenec 22.340, Rajković Milan, upokojenec, 20.300, Tišovec Franc, energetika 17.000, Živkovič Vladimir, zdravnik 13.700, Oblak Jože, delavec TSP 9.375, Bukovec Stefan, energetika 7.300, Penca Stane, Dominvest 6.600, Zalokar Zalka, med. sestra 6.400.

Ocenjujoč gospodarsko stanje v podjetju „Novoles“, lesnem kombinatu Novo mesto – Straža, je delavski svet na zasedanju dne 21. 12. 1972 ugotov-

vil nekatere pomanjkljivosti raznih oblik potrošnje ter zato, da tudi v naši delovni organizaciji pomagamo uresničiti stabilizacijski program, sprejel naslednje

SKLEPE IN STALIŠČA

I.

Če hočemo doseči večje uspehe v stabilizacijski politiki Novolesa, je nujno potrebno realizirati ustavna dopolnila. Čeprav je komisija za izvedbo ustavnih amandmajev, ki je bila postavljena dne 14. 6. 1972, napravila program svojega dela, predvsem glede informiranja članov delovne skupnosti o vsebini ustavnih dopolnil, in konkretno realizirala, katere in koliko TOZD bo predstavljalo našo delovno organizacijo, oziroma kdaj bodo te TOZD dobile svoj pravi status s samoupravnim sporazumom.

Zato je nujno, da se postavijo roki za delo komisije. Ti bi bili: – do 15. 4. 1973 se naj razčisti dileme glede TOZD – do 30. 6. 1973 se naj podpiše samoupravni sporazum.

II.

Izhajajoč iz samoupravnega položaja člana delovne skupnosti Novolesa in njegovega materialnega interesa pri pridobivanju in uporabi stanovanja ter nalog, ki jih ima po zakonu in družbenem dogovoru, mora delovna organizacija postati eden glavnih dejavnikov pri vodenju in usmerjanju stanovanjske politike. Potreba po večjem obsegu graditve stanovanj narekuje, da se izpolnjuje program za razvoj stanovanjske graditve.

Posebno skrb mora podjetje – odbor za medsebojna razmerja – posvetiti sistematičnemu reševanju stanovanjskega vprašanja socialnih kategorij delavcev. Da bi tudi na področju krajevne skupnosti Straža, s katerega predvsem izhajajo naši delavci, čimprej uredili reševanje stanovanjske problematike, se je potrebno dogovoriti tudi z ostalimi organizacijami združenega dela na tem območju: z Gorjanci in GG in s solidarnostnim skladom. Prav tako moramo paralelno še nadalje pospeševati sistem stanovanjskega varčevanja in kreditiranja tistih delavcev, ki so zainteresirani za zasebno gradnjo s sodelovanjem lastnega

deleža. Zato bo potrebno izvesti revizijo Pravilnika o kreditiranju stanovanjske izgradnje in to predvsem meril, ki jih morajo izpolnjevati prosilci posojil, ter način in pogoje za dodeljevanje posojil za graditev in rekonstrukcijo stanovanjskih hiš in stanovanj. Posebno pa je imeti pri dodeljevanju posojil pred očmi, da odplačilna doba za posojila ne more biti daljša od 25 let, obrestna mera pa ne sme biti nižja od 2 % odobrenega posojila.

III.

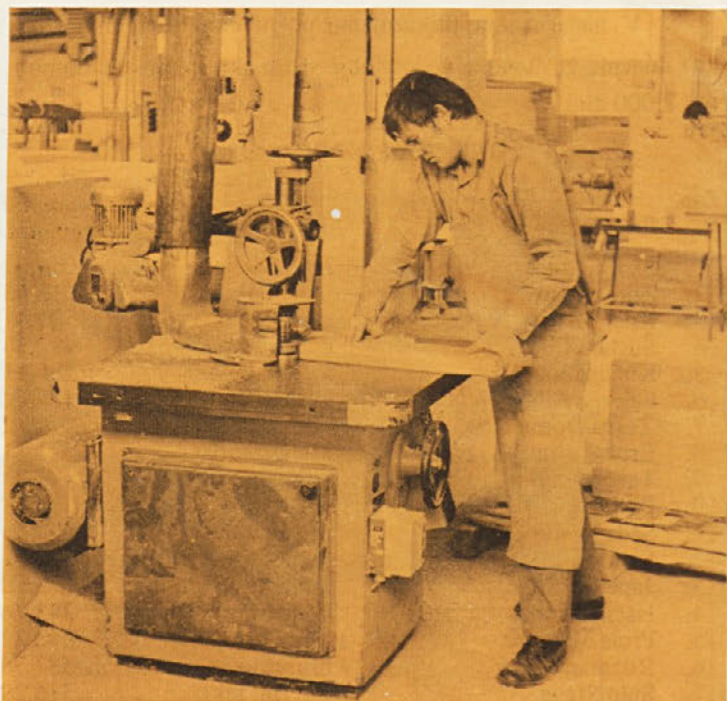
Krepiti je treba učinkovito kontrolo glede izvajanja nadzorstva nad poslovanjem tam, kjer obstojajo pomembnejše objektivne možnosti za razraščanje okoriščenja ali neodgovorno trošenje skupnih sredstev. Take poslovne operacije, ki jih je treba s posebno pozornostjo preveriti, so zlasti:

sklepanje pogodb predvsem s kooperanti iz zasebnega sektorja; ali se pri izplačilih enakovredno obravnavajo terjatve družbenega ali zasebnega sektorja; vse vrste prodaj in nabav, v katere so vključeni kakršnikoli posredniki; poslovanje preko zastopstev in trgovskih potnikov, posle z znanimi nesolidnimi firmami; projektiranje in realizacija investicijskih objektov zlasti še izbor projektov, izvajalcev in dobaviteljev; sredstva za reprezentanco, dnevnice in kilometrine.

Zato je nujno, da se organizira v podjetju notranja samoupravna kontrola, čeprav za njeno konstituiranje ni zakonskih obveznosti. Je pa postavljena zahteva v pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ ter z resolucijo II. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije leta 1971.

IV.

Delavski svet bo v mejah svojih pristojnosti sprejel ustrezne ukrepe za izvrševanje teh stališč in obveščal delovno skupnost, kako se ta stališča uresničujejo.

Pogodbe z zasebniki

Za izvajanje del, za katera podjetje nima ustreznih naprav ali pogojev za delo, se med drugim poslužuje tudi storitev zasebnikov. Te bi lahko delili na: investicijsko vzdrževanje, kooperacijo, prevoznništvo, prehrano, ostale usluge.

V priloženih spiskih, bomo najprej navedli vsa porabljena sredstva po posameznih skupinah uslug in nato spisek do 5 najmočnejših predstavnikov v vsaki skupini.

V investicijsko vzdrževanje so štete vse pogodbe s privatnimi obrtniki pri popravilih osnovnih sredstev in izdelavi rezervnih delov za le-ta. Skupno je bilo porabljenih 469.896 din. Najmočnejši predstavniki so: Mirtič Valentin – električar, Črnomelj – 72.746; Tomazin Milan – pleskar, Novo mesto – 55.432; Rode Franc – livar barv. kov., Kranj – 39.879; Kraljič Jože – strojni ključ., Jezero – 31.580; Vogler Stane – šamotarski mojst., Buzet – 30.872.

V kooperacije smo šteli vse obrtnike, ki so izdelovali za podjetje sestavne dele ali posamezen artikel kot dopolnitev našega proizvodnega programa. Skupno je bilo porabljenih 504.984 din.

Najmočnejši predstavniki so: Klobučar Franc – steklar, Novo mesto – 231.539; Ščavničar Avgust – mizar, Tacen – 39.902; Kopitar Rozi – plastičar, Ljublj. – 32.550; Horvat Stanislav – lesostrugar, Ljublj. – 22.655; Šoba Anton – izdel. matic, Novo mesto – 19.131.

V prevoznništvo so šteti vsi šoferji-privatniki, skupno je bilo

porabljenih 624.979 din. Najmočnejši predstavniki: Osrečki Zlatko – avtoprevoznik, Klanjec – 200.209; Osrečki Mirko – avtoprevoznik, Klanjec – 105.966; Jerič Franc – avtoprevoznik Novo m. – 47.956; Svetlin Franc – avtoprevoznik, Novo m. – 52.207; Marič Mirko – avtoprevoznik, Jurka vas – 23.799.

V stroške prehrane so šteti vsi privatni dobavitelji prehranbenih predmetov v menzi in gostinske usluge. Skupni stroški so: 496.471 din. Najmočnejši predstavniki so: Bobič Pavle – mesar, Škocjan – 474.491; Štravs Avgust – gostilničar, Podturn – 12.168; Kocjančič Henrik – gostilničar, Dol. top. – 2.665; Župevc Dragica – gostilničar, Gotna vas – 2.116; Tomšič Mihael – gostilničar, Škocjan – 1.754.

Med ostale usluge so štete vse tiste dejavnosti, ki so se pojavile le po enkrat v skupnem seštevku. Skupno je bilo teh uslug za 82.729 din. Največji predstavniki so: Pelko Zvone – izdelava napisov, Novo m. – 18.970; Justin Alojz – tiskarna, Semič – 15.385; Mavrin Herbert – arhit. Maribor – 12.150; Dejak Bogomir – slikar, Ljubljana – 5.922; Kolman Franc – fotograf, Begunje – 2.944.

Ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Slavko VIDMAR. Izdaja Lesni kombinat „NOVOLES“ v Straži pri Novem mestu. Naklada 1600 izvodov. Stavek, filmi in montaža ČZP DOLENJSKI LIST. Tisk: KNJIGOTISK Novo mesto.